

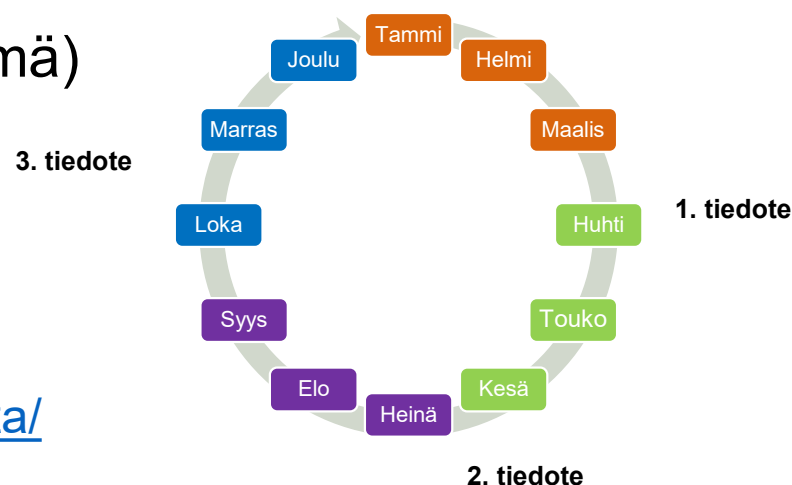
Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Karkkilan liikennekasvatuksen ja viestinnän toimintaohjelma

Karkkilan viisaan ja turvallisen liikkumisen suunnitelma 2021

Viestintä liikenneturvallisuuksien tukena

- Kaupunki (+ liikenneturvallisuuksienryhmä) viestii somessa ja verkkosivuillaan ajankohtaisista liikenneturvallisuuksien aiheista sekä tapahtumista ja tilaisuuksista.
 - <https://www.liikenneturva.fi/ajankohtaista/>
 - <https://www.flickr.com/photos/liikenneturva>
- Koordinaattori tukee viestintää ja auttaa tuomaan Karkkilan näkökulmaa ajankohtaisiin aiheisiin.

Vuosikellot

- Hallintokuntakohtaiset vuosikellot tarjoavat konkreettisia ideoita ruohonjuuritason työn toteuttamiseen.
- Vuosikelloihin on koottu ideoita laajasti useamman vuoden ajalle, joten tarkoituksena ei ole, että kaikki toteutettaisiin yhden vuoden aikana. Liikenneturvallisuusryhmä yhdessä suunnittelee toimintaa kullekin vuodelle.

Neuvola

Lapsen kuljettaminen autossa

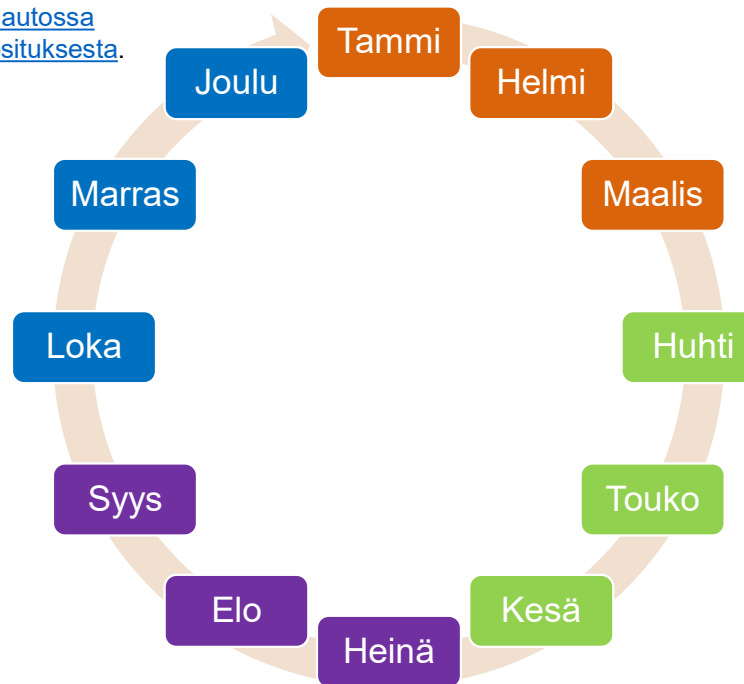
Keskustellaan tai tarjotaan tietoa lapsen [turvallisesta kuljettamisesta autossa](#) sekä [uudesta turvaistuinsuosituksesta](#).

Heijastimen käyttö

- Julisteet aulaan ja muistutus [heijastimen käytöstä](#)
- Heijastinpäivä 1.10.
- Heijastintempaus (ks. esim. [Itä-Savon tempaus](#))

Materiaalien tarkistus ja tilaus

Tilataan neuvolassa jaettavaksi [Lapsi autossa](#) -esitteitä sekä [Lapsi liikenteessä](#) -materiaaleja.

Henkilökunnan osaamisen tarkistus

Liikenneturvalta tilataan liikenneturvallisuuskoulutusta tarvittaessa. Lisätietoja: meeri.sorjonen@liikenneturva.fi.

Lapsen kuljettaminen pyörän kyydissä

Keskustellaan tai tarjotaan tietoa lapsen [turvallisesta kyydittämisestä pyörällä](#).

Liikenneturvallisuustyö neuvoloissa

Lasten tapaturmia voidaan ehkäistä ja neuvoloilla on tärkeä rooli lasten liikenneturvallisuuden edistämässä. Lasten vanhemmat luottavat neuvoloihin asiantuntevan tiedon lähteenä. Neuvolasta kysytään tietoa lasten turvallisesti liikkumisesta liikenteessä sekä lasten turvallisesta kuljettamisesta. Lue lisää [Liikenneturvan sivulta](#).

Varhaiskasvatus

Opetusmateriaaleja

- [Opetusmateriaaleja Liikenneturvan sivuilla](#)

Heijastimen käyttö

- Heijastinpäivä 1.10., ohjelmaksi esim. heijastinsuunnistus tai [heijastimen tuunaus](#) lasten kanssa

Vanhempainillat

Käydään läpi:

- Kypärän käyttö (aikuiset ja lapset käyttävät)
- Turvaistuimen käyttö
- Turvallinen saattoliikenne (yhteistyössä tekn. toimi / liikennejärjestelyt)
- Auton vapaapäivä: vaihtoehdot autolla kuljettamiselle

Henkilökunnan koulutus ja materiaalit

- Varhaiskasvattajille on tarjolla uusi verkkokurssi ja Teams-koulutuksia. Lisätietoja: meeri.sorjonen@liikenneturva.fi.
- Liikenneturvalta tilataan tarpeen mukaan liikenneturvallisuuteen liittyvää [materiaalia](#), kuten esitteitä jaettavaksi vanhemmille ja julisteita päiväkodin seinälle.

Liikenneaiheisia satuja

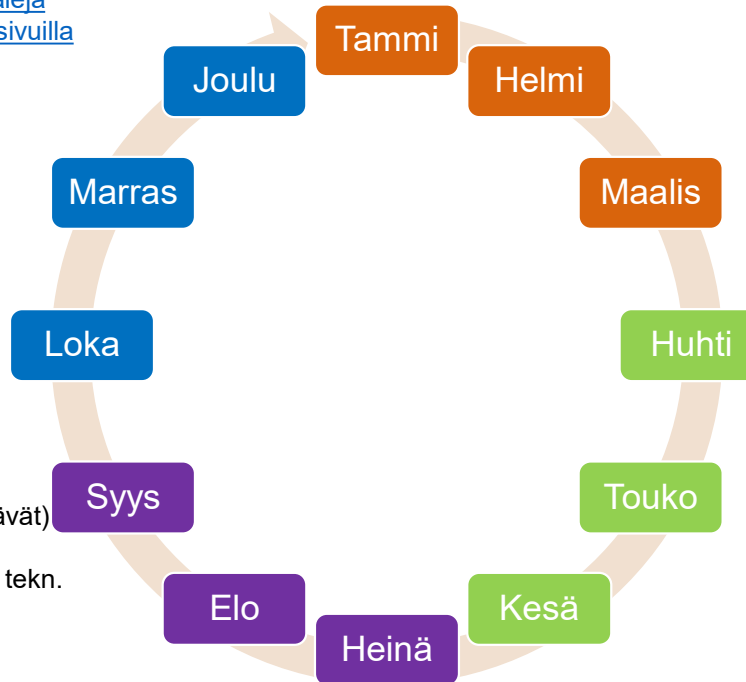
Vuodenaikoihin liittyviä [satuja](#) voi lukea yhdessä lasten kanssa.

Pyöräilykypärän käyttö

- Tehdään yhdessä kypärätesti kananmunalla. [Liikenneturvalta tilattavan styroksisen pienoiskypärän](#) avulla voi havainnollisesti osoittaa lapsille, mitä hyötyä kypärästä on pyöräilijälle.

Liikenneturvallisuustyö varhaiskasvatuksessa

Liikennekasvatus varhaiskasvatuksessa painottuu turvallisten toimintatapojen omaksumiseen. Aikuisen merkitys lapsen roolimallina liikenteessä on erityisen tärkeä. Lue lisää [Liikenneturvan sivuilta](#).

Esiopetus

Heijastimen käyttö

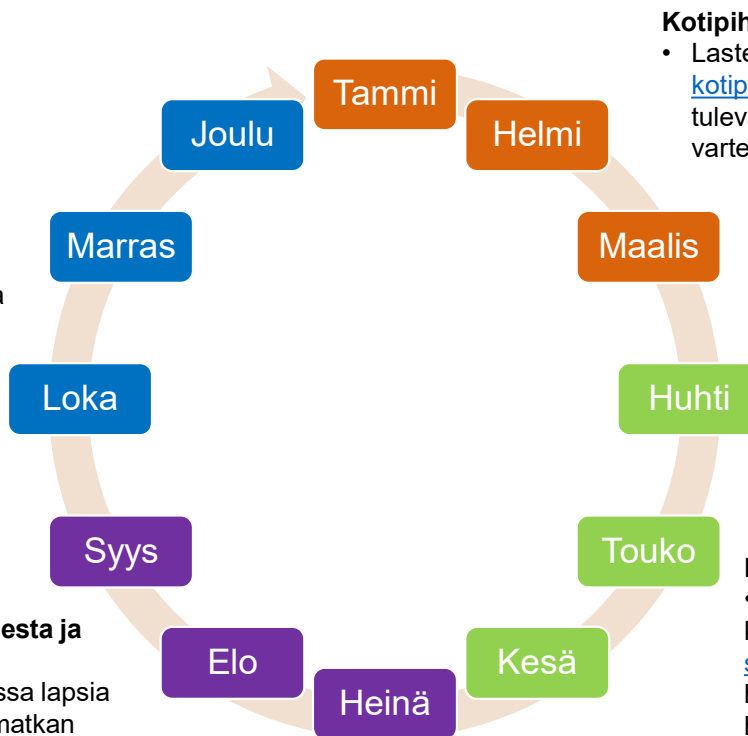
- Heijastinpäivä 1.10., ohjelmaksi esim. heijastinsuunnistus tai [heijastimen tuunaus](#) lasten kanssa

Liikenneturvallisuusviikko viikolla 37

- [Liikenneturvan materiaalit](#)

Ohjeistus koulumatkaliikumisesta ja saattoliikenteestä

Ohjeistetaan esiopetuksen alkaessa lapsia ja heidän vanhempiaan esikoulumatkan kulkemisesta ja saattoliikenteestä. Yhteistyössä tekninen toimi.

Kotipihakävely

- Lasten kanssa toteutettava [kotipihakävely](#) valmentaa tulevaa koulumatkaa varten

Pyöräilykypärän käyttö

- Tehdään yhdessä kypärätesti kananmunalla. [Liikenneturvalta tilattavan styroksisen pienoiskypärän](#) avulla voi havainnollisesti osoittaa lapsille, mitä hyötyä kypärästä on pyöräilijälle.

Liikenneturvallisuusustyö esiopetuksessa

5–6-vuotiaat ovat jo kykeneviä ymmärtämään syy-seuraussuhdetta. Parasta opetusta on harjoittelu oikeissa liikennetilanteissa. Vastuu liikkumisesta ja tien ylittamisestä on edelleen aikuisella. Lue lisää [Liikenneturvan sivuilta](#).

Perusopetus, luokat 1–2

Pimeällä liikkuminen

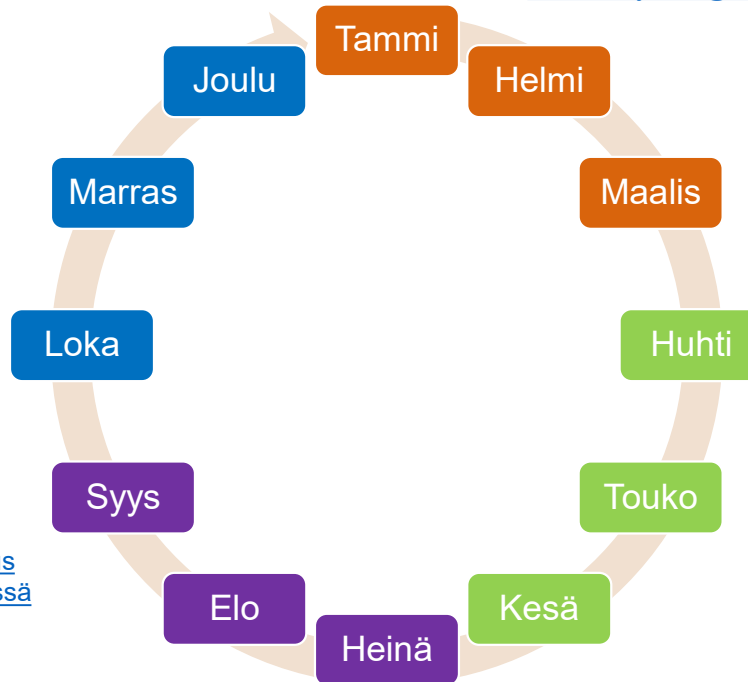
- [Heijastintirailu](#)
- [Heijastimen tuunaus ja testaus](#)

Liikenneturvallisuusviikko viikolla 37

- [Liikenneturvan materiaalit](#)

Tien ylittäminen

- [Koulumatkan vaaranpaikkakartointu](#)
- [Silmät ja korvat tarkkana liikenteessä](#)
- [Suojatien ylitys](#)

Opettajien koulutus

Liikenneturvalta tilataan tarvittaessa liikenneturvallisuuskoulutusta, lisätietoja: meeri.sorjonen@liikenneturva.fi

Liikennepuuhaa

- [Värityskuvia liikennemerkeistä](#)

Pyöräilykauden kynnyksellä

- [Pyörän ja kypärän tarkistus yhdessä huoltajien kanssa](#)

Liikenneturvallisuusustyö perusopetuksen ensimmäisillä luokilla

Perusopetuksen alussa liikennekasvatuksessa keskeistä on turvallisten toimintatapojen omaksuminen oppilaan omissa lähiympäristössään. Lähtökohtana ovat konkreettiset tilanteet, niissä selviytyminen ja turvallinen toimiminen. Lue lisää [Liikenneturvan sivuilta](#).

Perusopetus, luokat 3–6

Pimeässä näkyminen

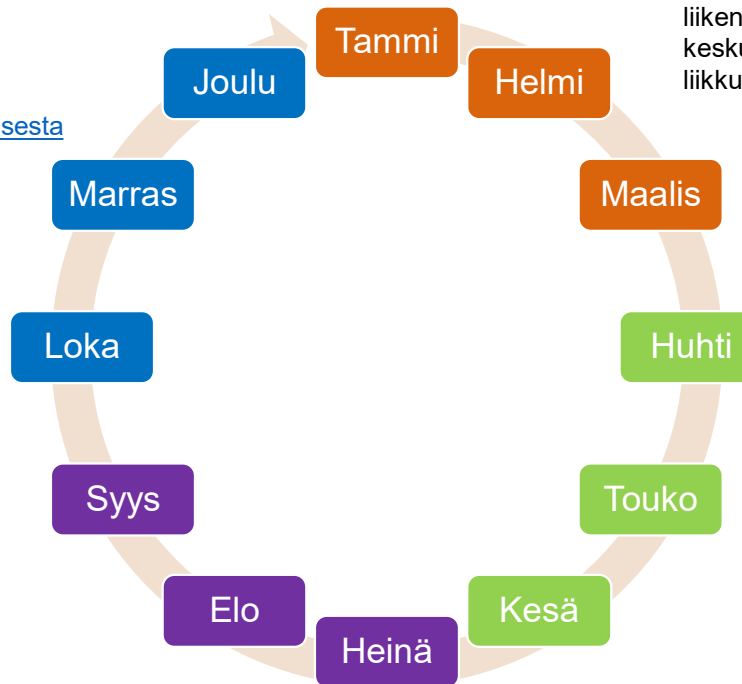
- [Heijastintiirailu](#)
- [Päivänavaus pimeällä liikkumisesta](#)

Liikenneturvallisuusviikko viikolla 37

- [Liikenneturvan materiaalit](#)

Seepransuojelu

- [Hauska tehtävä liikenteen vuorovaikutustaidoista ja tien ylittamisestä](#)

Kahoot-visailu turvallisesta liikkumisesta

- [Visailun](#) avulla voi vahvistaa liikenneosaamista ja käynnistää keskustelua turvallisesta liikkumisesta.

Kiperä kävely

- [Harjoitus](#) osoittaa, miten kahden asian yhtäaikainen tekeminen vaikuttaa suoritukseen liikenteessä.

Filla&Rilla – oppimisympäristö

- [Opitaan pyöräilemään turvallisesti hauskojen tehtävien parissa.](#)

Liikenneturvallisuusustyö perusopetuksessa, luokat 3–6

Liikennekasvatuksen sisällöt laajentuvat, kun oppilaiden liikkumistottumukset muuttuvat. Aluksi opetuksessa painottuu jalankulkijan ja auton matkustajan näkökulma. Pyöräilyä on myös hyvä käsitellä, sillä oppilaat pyöräilevät paljon erityisesti vapaa-ajallaan. Liikennekasvatuksen tulee kattaa kaikki ne kulkumuodot ja liikennetilanteet, joita lapsi päivittäisessä liikkumisessaan kohtaa. Lue lisää [Liikenneturvan sivuilta](#).

Perusopetus, luokat 7–9

Liikenneturvan virtuaalinen kouluvierailu

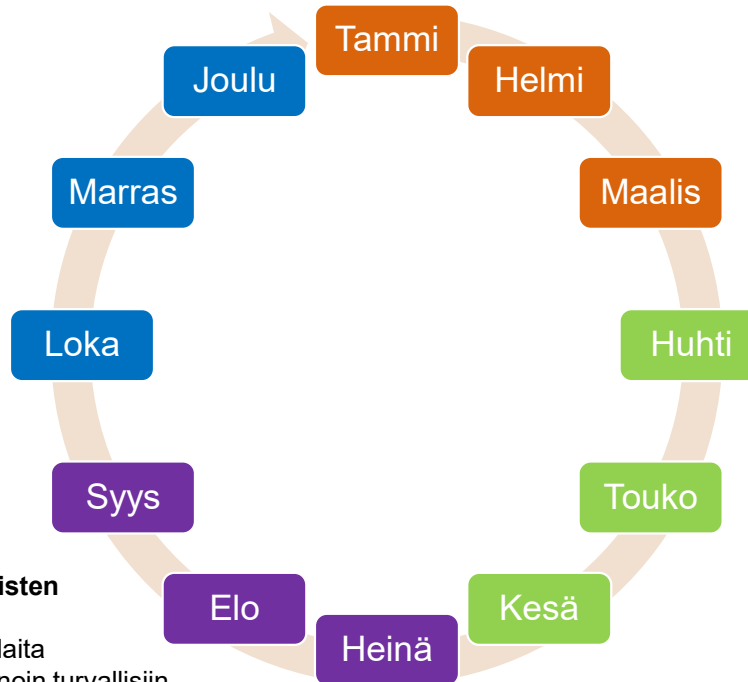
- Liikenneturva tarjoaa yläkouluille ja toisen asteen oppilaitoksille maksuttomia [virtuaalisia liikennekasvatusaiheisia kouluvierailuja](#).

Peilaus

- [Harjoituksen](#) tavoitteena on tuoda esille nuorten liikennekäyttäytymiseen vaikuttavia seikkoja ja harhakäsityksiä.

Liikenneturvallisuuksaiheisten videoiden raati

- [Tehtävä](#) kannustaa oppilaita miettimään, millaisin keinoin turvallisiin valintoihin liikenteessä voidaan vaikuttaa, ja millaiset viestit vaikuttavat parhaiten omaan käyttäytymiseen.

Valintatunneli

- [Valintatunneli](#)-harjoitus osoittaa, että monet asiat vaikuttavat päätöksentekoon ja harjoitellaan itsenäisen ja turvallisen valinnan tekemistä

Onnettomuustarinat

- Tositarinoin perustuvien [onnettomuustarinoiden](#) avulla keskustellaan liikenteen vaara- ja riskitekijöistä.

Mopoilu

- [Mopolla liikenteessä](#) - mopon hallinta vaatii ajotaitoa ja harkintaa

Liikenneturvallisuuustyö yläkoulussa

Yläkouluun siirryttäessä oppilaat liikkuvat paljon ja liikkuminen ikätoverien kanssa niin koulu- kuin vapaa-ajan matkoillakin lisääntyy. Perustietojen ja -taitojen lisäksi on panostettava vastuullisuuden tunteen herättämiseen. Lue lisää [Liikenneturvan Yläkoululainen liikenteessä](#) -sivulta.

Toinen aste

Virtuaalioppitunti turvallisesta liikkumisesta

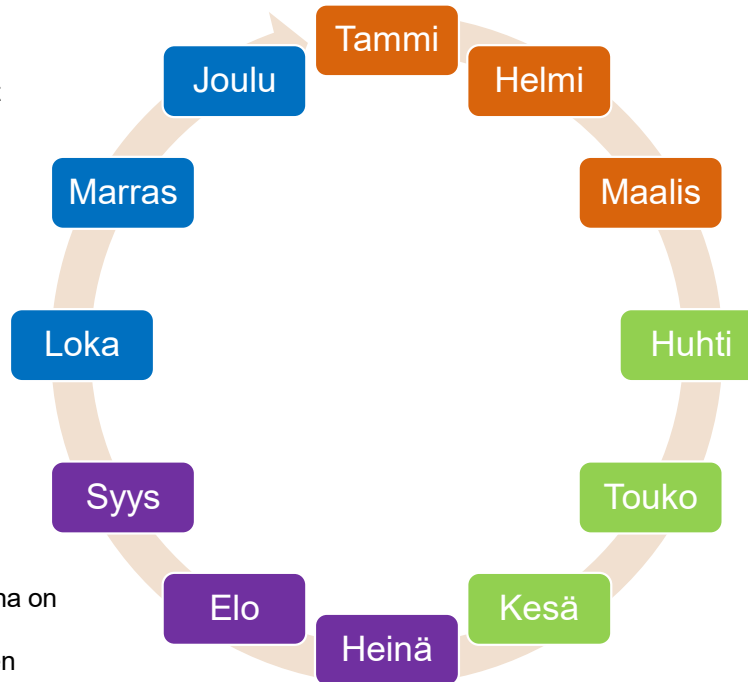
- [Liikenneturvan virtuaalinen oppitunti](#) toiselle asteelle: Turvallisesti liikenteessä – kaverit kyydissä, kuski kunnossa?

Ennakoitu katumus

- [Harjoituksessa](#) pohditaan tarkkaamattomuuden seurauksia liikenteessä ja käydään läpi niiden herättämiä ajatuksia.

Peilaus

- [Harjoituksen](#) tavoitteena on tuoda esille nuorten liikennekäyttäytymiseen vaikuttavia seikkoja ja harhakäsityksiä.

Mikä valintojamme ohjaa? Väittelytehtävä

- [Väittelytehtävässä](#) harjoitellaan mielipiteen perustelua ja muiden kuuntelua, keskustellaan liikenneturvallisuudesta ja ymmärretään, että valintojemme taustalla ei aina ole kestäviä perusteluita.

Onnettomuustarinat

- Tositarinoin perustuvien [onnettomuustarinoiden](#) avulla keskustellaan liikenteen vaara- ja riskitekijöistä.

Valintatunneli

- [Valintatunneli](#)-harjoitus osoittaa, että monet asiat vaikuttavat päätöksentekoon ja harjoitellaan itsenäisen ja turvallisen valinnan tekemistä

Liikenneturvallisuusustyö toisen asteen opetuksessa

Ikäryhmittäin tarkasteltuna nuorille sattuu eniten henkilövahinkoja liikenteessä. Valtaosa vahingoista sattuu henkilöauton kuljettajina tai matkustajina, mutta myös mopoilla ja pyöräillä. Liikenneturvallisuuden käsittely lukiassa ja toisella asteella on paitsi tärkeää myös olennainen jatko perusopetuksen liikennekasvatukselle. Lue lisää Liikenneturvan [Nuorten liikennekasvatus-sivulta](#).

Nuoriso ja vapaa-aika

Onnettomuustarinat

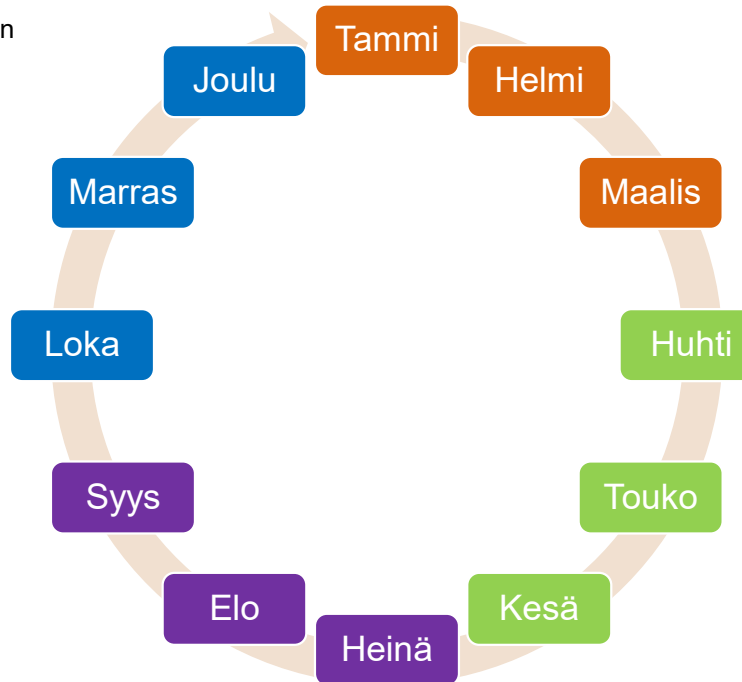
- Tositarinoin perustuvien [onnettomuustarinoiden](#) avulla keskustellaan liikenteen vaara- ja riskitekijöistä.

Huomaa hyvä

Kehu nuoria heidän liikennekäyttäytymiseensä liittyvistä ilonaiheista (mm. kavereista huolehtiminen, huomaavaisuus pienempiä koululaisia kohtaan, aikaisempaa myönteisempi suhtautuminen turvavälineisiin sekä kielteinen suhtautuminen humalassa ajamiseen).

Skarpina liikenteessä

- Nuorisoalalle [räätälöidyt materiaalit](#) Liikenneturvan sivuilla

Työntekijöiden koulutus

Liikenneturvalta pyydetään tarvittaessa koulutusta ja tukea liikennekasvatukseen nuorisotyössä: Lisätietoja: meeri.sorjonen@liikenneturva.fi.

Ole kiinnostunut nuoren liikkumisesta

Millä sinä tänään kuljit? Miten on mopoilu sujunut? Mikä on ollut mukavinta, kun sait kortin? Entä haastavinta? Kenen kanssa ajelet?

Pyydä nuorta kertomaan kulkuneuvostaan ja kokemuksistaan liikenteessä tuoden esiin, ettei itsellä ole kokemusta esimerkiksi mopoilusta. Nuoret usein kertovat mielellään omista ajopeleistään, ja samalla on helppo johdatella keskustelu myös turvallisiin valintoihin.

Liikenneturvallisuusustyö nuorisotyössä

Kunnan nuorisotyöhön kuuluvat mm. nuorten kasvatuksellinen ohjaus, toimintatilat ja harrastusmahdollisuudet, tieto- ja neuvontapalvelut, sekä nuorisoyhdistyksien ja muiden nuorisoryhmien tuki. Liikenneturvallisuus on tärkeä teema nuorisotyön toteuttamisessa.

Lue lisää:

[Nuorisotyöntekijöillä on tärkeä rooli nuorten liikennekasvatuksessa](#)-blogipostaus sekä [Nuorten liikennekasvatus](#) -sivu.

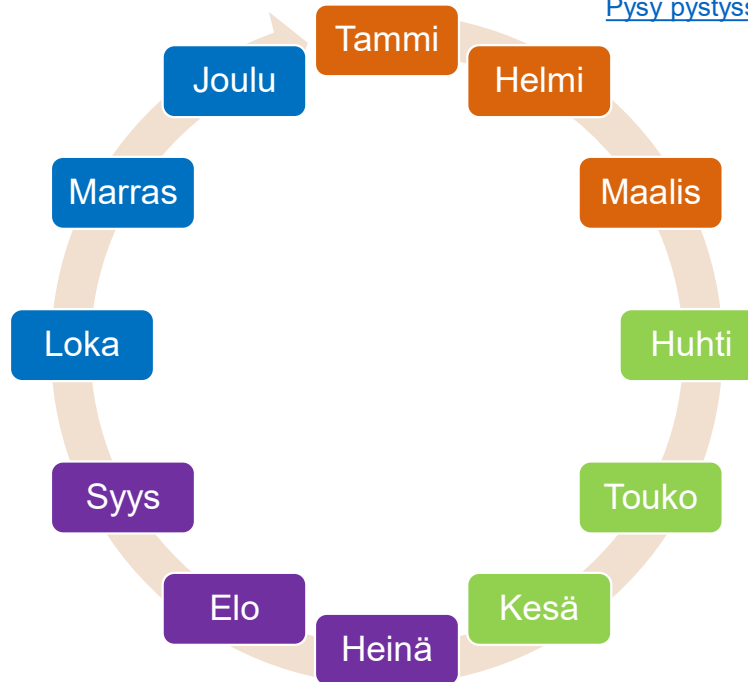
Työterveys ja -suojelu

Heijastimen käyttö

- Heijastinpäivä 1.10. – viimeistään nyt on aika kaivaa heijastimet esiin!
- Työpaikoilla voi jakaa heijastimia muistutukseksi.

Liikkujan viikko ja Auton vapaapäivä

- Viikko kannustaa pohtimaan arkisia liikkumisvalintoja.
- Viisas liikkuminen: kävely, pyöräily, joukkoliikenne ja fiksumpi autoilu.
- Viikon päättää maailmanlaajuinen Auton vapaapäivä.
- Lisätietoja Liikkujan viikon [sivustolta](#).

Liukastumisten torjunta

- Jaetaan liukuesteitä
- Erityishuomio piha-alueen hiekoitukseen
- Vinkkejä teemapäiviin ja tiedotukseen [Pysy pystyssä -kampanjasta](#)

Kestävät ja turvalliset työmatkat

- Kannustetaan liikkumaan työmatkoja kävellen, pyöräillen tai joukkoliikenteellä
- [Kilometrikisa](#)
- Olosuhteet työpaikalla: suihkut, pukukaapit, pyöräsäilytys?
- Työsuhdepyörä, joukkoliikennelippu
- Pyöräilykypärän käyttö

Liikenneturvallisuuustyö työterveydessä ja -suojelussa

Turvallinen työliikenne on keskeinen osa työturvallisuutta, ja liikenneturvallisuus tulee sisällyttää osaksi työpaikan turvallisuuskulttuuria.

Iäkkäät

Heijastimen käyttö

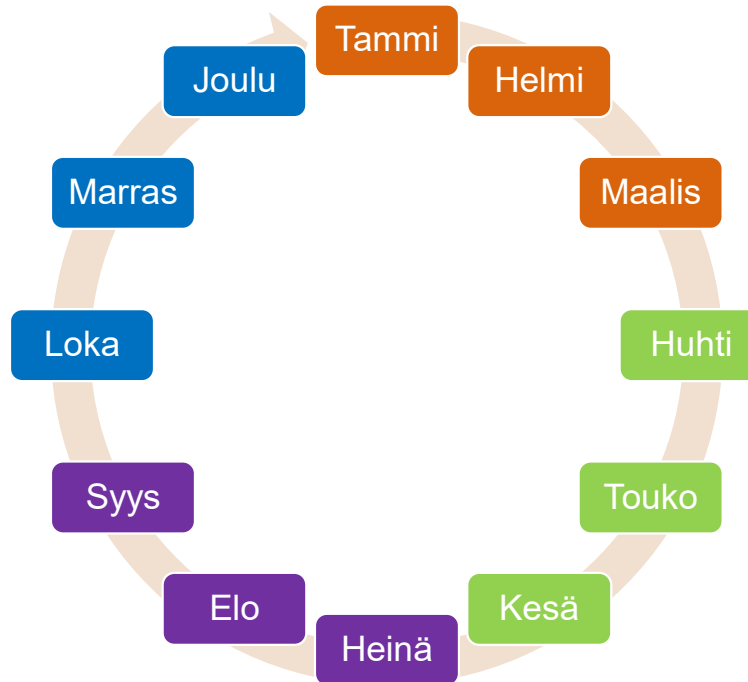
- Heijastinpäivä 1.10. – viimeistään nyt on aika kaivaa heijastimet esiin!
- Vanhustyössä voi jakaa heijastimia muistutukseksi.

Ikääntyneen autoilijan itsearviointi

- [Ikäkuljettajan itsearviointi](#)
- [Tietoa ajokunnosta ja -terveydestä](#)

Liukastumisten torjunta

- Jaetaan liukuesteitä
- Erytishuomio jalkakäytävien hiekoitukseen
- Vinkkejä teemapäiviin ja tiedotukseen [Pysy pystyssä -kampanjasta](#)

Turvallisesti liikenteessä

- [Sopiva auto ja apuvälineet](#)
- [Turvallinen liikkuminen jalan ja pyörällä](#)

Liikenneturvallisuuustyö iäkkäiden parissa

Kunnan on huolehdittava ikäihmisten liikkumismahdollisuuksista ja liikkumisen turvallisuudesta. Itsenäinen liikkuminen on tärkeä osa ikäihmisten elämisen laatua. Ikäihmiset tarvitsevat tietoa kunnan liikennepalveluista, liikenneratkaisuista ja liikenteen turvallisuusnäkökulmista. Lue lisää Liikenneturvan sivuilta: [Turvallinen liikenneympäristö ikääntyneille.](#)

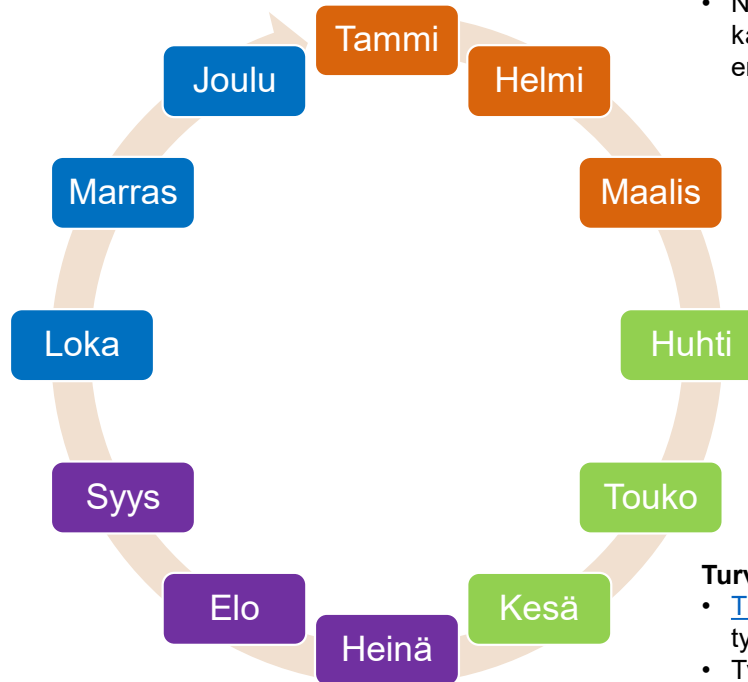
Tekninen toimi

Turvallinen valaistus

- Tarkistetaan valaisimien teho ja laatu
- Selvitetään valaisemattomien alueiden valaistuksen tarve

Kunnossapidon tehostaminen

- Aurauksen ja hiekoituksen oikea-aikaisuus

Näkemäesteiden poisto

- Näkemäesteiden kartoitus ja raivaus erityisesti koulureiteillä

Turvallinen työmaaympäristö

- [Tieturva I ja II](#) liikennealueilla työskenteleville
- Työmaaliikenteen järjestäminen
- Liikenteenohjaussuunnitelma työmaakohteisesti

Liikenneturvallisuus teknisen toimen työssä

Teknisen toimen vastuualueet näkyvät ja vaikuttavat kuntalaisten arkipäivään. Liikenneturvallisuuden ja kestävä liikunnan näkökulma tulee ottaa huomioon esim. katusuunnitelmissa, väylien hoidossa ja kunnossapidossa sekä tilapäisissä liikennejärjestelyissä.

Kunnan hallinto

Tiedotus: Turvallinen liikkuminen talvella

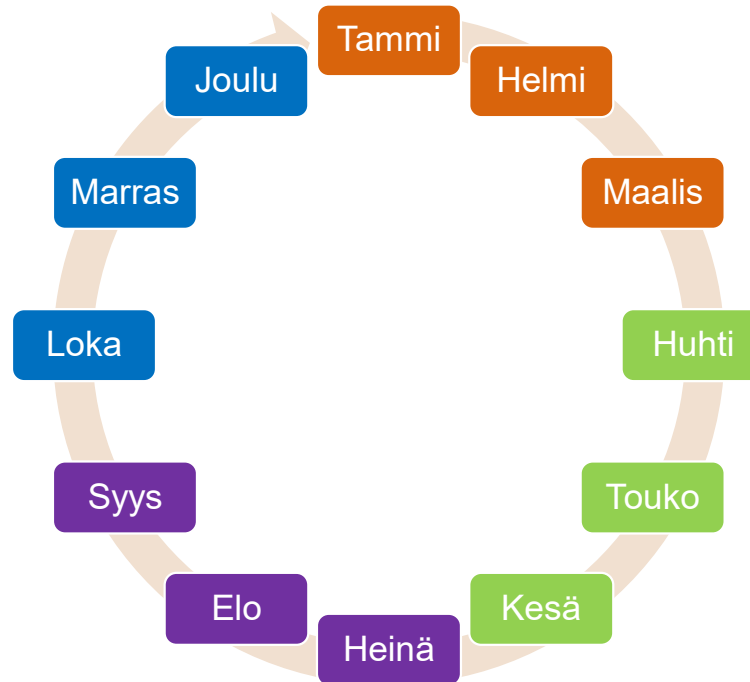
- Heijastinpäivä 1.10. Kunnan oman ilmeen mukaiset heijastimet jakoon?
- [Talvirenkaiden](#) käyttö
- Liukastumisen torjunta: [Pysy pystyssä -kampanja](#)

Liikkujan viikko ja Auton vapaapäivä

- Viikko kannustaa pohtimaan arkisia liikkumisvalintoja.
- Viisas liikkuminen: kävely, pyöräily, joukkoliikenne ja fiksumpi autoilu.
- Viikon päättää maailmanlaajuinen Auton vapaapäivä.
- Lisätietoja Liikkujan viikon [sivustolta](#).

Liikenneturvallisuus-infot julkisten tilojen inforuuduilla

- Kunta voi jakaa Liikenneturvan Liikenneturvan [info-tv-materiaaleja](#) julkisten tilojensa inforuuduilla.

Kestävät ja turvalliset työmatkat

- Kannustetaan liikkumaan työmatkoja kävellen, pyöräillen tai joukkoliikenteellä
- [Kilometrikisa](#)
- Olosuhteet työpaikalla: suihkut, pukukaapit, pyöräsäilytys?
- Työsuhdepyörä, joukkoliikennelippu
- Pyöräilykypärän käyttö

Liikenneturvallisuusustyö kunnan hallinnossa

Kunnat **työnantajina** voivat toimintatavoillaan kannustaa työntekijöitä turvallisiin ja järkeviin liikkumisvalintoihin. Aasukkaille ja muille kohderyhmille suunnattu **viestintä** on merkittävä osa kunnan liikenneturvallisuusustyötä.

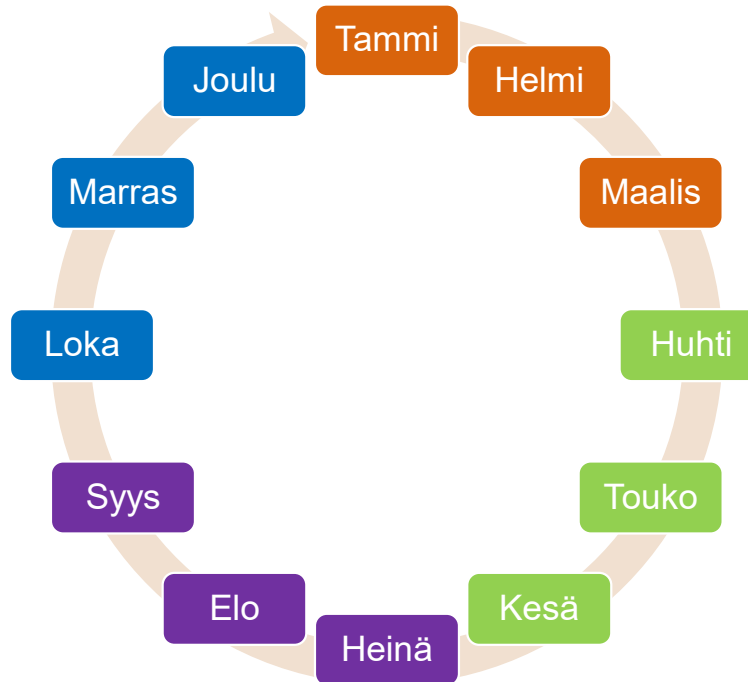
Matkailu ja vapaa-aika

Henkilöstön kouluttaminen

- Liikenneturvallisuuskoulutusta voi tilata Liikenneturvalta, lisätietoja: meeri.sorjonen@liikenneturva.fi.

Liikkujan viikko ja Auton vapaapäivä

- Viikko kannustaa pohtimaan arkisia liikkumisvalintoja.
- Viisas liikkuminen: kävely, pyöräily, joukkoliikenne ja fiksumpi autoilu.
- Viikon päättää maailmanlaajuinen Auton vapaapäivä.
- Lisätietoja Liikkujan viikon [sivustolta](#).

Liikenneturvallisuus-infot yritysten inforuuduilla

- Yritykset voivat jakaa Liikenneturvan [info-tv-materiaaleja](#) julkisten tilojensa inforuuduilla.

Ulkoilureittien vaaranpaikkakartoitus

- Voidaan toteuttaa urheiluseurojen, yritysten ja kunnan yhteistyönä.

Kestävät ja turvalliset vapaa-ajan matkat

- Kannustetaan liikkumaan harrastusmatkoja kävellen, pyöräillen tai joukkoliikenteellä
- [Kilometrikisa](#)
- Pyöräilykypärän käyttö

Liikenneturvallisuusustyö vapaa-ajan toimijoiden kanssa

Vapaa-ajan vieton turvallisuus, liikennejärjestelyjen ja ulkoilureittien selkeys ja turvallisuus, matkailijan hienovarainen ohjeistaminen turvalliseen käyttäytymiseen ja toimiva ensiapu vahingon sattuessa ovat kaikki tärkeässä roolissa.

Järjestösektori

Heijastintempaukset

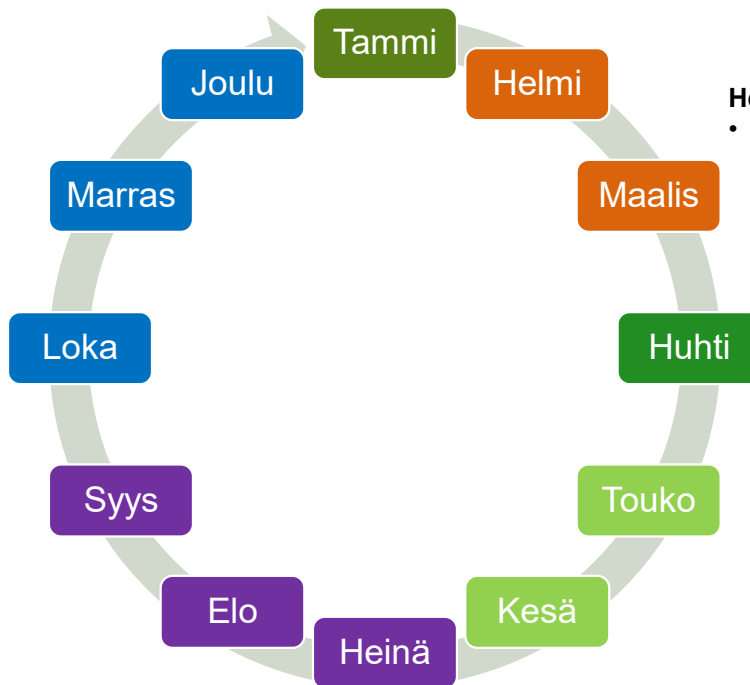
- Heijastinpäivä 1.10. – yhdistykset voivat järjestää heijastinpolkuja ja -suunnistuksia
- Perhekahviloissa ja kerhoissa voi jakaa heijastimia muistutukseksi – yhteistyössä mainosheijastimin esim. paikalliset kauppiaat.

Turvallisesti harrastuksiin -teemaviikko

- Yhteistyössä harrastusseurat ja Liikenneturva

Ikäihmiset liikenteessä -tilaisuudet

- Eläkeläisjärjestöt
- Huomio myös liukastumisten torjuntaan: vinkkejä [Pysy pystyssä -kampanjasta](#)

Henkilöstön kouluttaminen

- Järjestöt voivat tilata liikenneturvallisuuskoulutusta Liikenneturvalta, lisätietoja: meeri.sorjonen@liikenneturva.fi.

Esimerkin voima urheiluseuroissa

- Urheiluseuroissa valmentajat ja edustusjoukkueet toimivat esimerkkinä liikenneturvallisuudessa, esim. kypärän käytössä. Toteutus seurojen some-kanavien kautta.

Liikenneturvallisuuustyö järjestösektorilla

Kunnissa voi olla hyvinkin aktiivinen järjestösektori. Monien järjestöjen perustehtäviin sisältyy ihmisten turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistäminen, mihin liikenneturvallisuuden parantaminen sopii hyvin. Kuntalaisilla on usein kiinteämpi suhde järjestösektoriin kuin kuntaan, minkä vuoksi järjestöjen kautta voi olla hedelmällistä tavoittaa kuntalaisia.

Lähteitä

Opas kuntien liikenneturvallisuustyöhön:

- <https://www.kuntaliitto.fi/julkaisut/2016/1750-kasikirja-kunnan-liikenneturvallisuustyohon>

Liikenneturvallisuus nuorisotyössä:

- <https://liikennevilkku.fi/2021/03/02/nuorisotyontekijoiden-koulutukselle-on-kysyntaa-liikenteen-rooli-nuorten-arjessa-korostuu-poikkeusaikana/>

Liikenneturvallisuuden toimintasuunnitelma teknisessä toimessa:

- <https://docplayer.fi/6451336-Esimerkkeja-liikenneturvallisuustyon-toimintasuunnitelmista-hallintokunta-sektori-tekninen-toimi-ja-kaavoitus.html>